

KARTA KURSU

Nazwa	Epistemologia		
Nazwa w j. ang.	Epistemology		
Kod		Punktacja ECTS*	4
Koordinator	Dr hab. Włodzimierz Heflik, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny Dr hab. Włodzimierz Heflik Dr hab. Jan Wawrzyniak, prof. UKEN	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia, pojęcia i sposoby argumentacji w epistemologii, jako jednej z dwóch (obok ontologii/metafizyki) podstawowych teoretycznych części filozofii. W toku kursu przedstawione zostają rozmaite modele aktów poznawczych oraz ich założenia ontologiczne. Każde omawiane zagadnienie jest przedstawione jako w istocie spór pomiędzy (co najmniej) dwoma konkurencyjnymi koncepcjami. Takie podejście pozwala ćwiczyć zdolności analityczne, ujawniać mocne i słabe strony prezentowanych koncepcji. Kurs ma także za zadanie pokazanie licznych związków pomiędzy epistemologią a ontologią, logiką i filozofią umysłu / kognitywistyką. Ukazywanie formalnych schematów, kryjących się za szczegółowymi argumentacjami na rzecz poszczególnych stanowisk epistemologicznych, pozwoli ponadto ćwiczyć logiczną biegłość na konkretnych przykładach, interesujących z filozoficznego punktu widzenia. .

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość elementarnych procedur logicznych i analitycznych
Umiejętności	Umiejętność formułowania zdań i argumentacji w oparciu o rozumienie pojęć filozoficznych
Kursy	Logika, Wstęp do filozofii

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	K_W01 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury	H1A_W01
	K_W02 zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim	H1A_W02
	K_W03 zna podstawową terminologię filozoficzną w wybranym języku obcym nowożytnym	H1A_W03
	K_W05 zna powiązania między głównymi działami filozofii	H1A_W05
	K_W07 zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych	H1A_W07

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	K_U01 wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych	H1A_U01
	K_U02 czyta ze zrozumieniem i interpretuje tekst filozoficzny	H1A_U05
	K_U03 tłumaczy obcojęzyczne materiały źródłowe o średnim poziomie trudności	H1A_U10
	K_U7 poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	H1A_U02

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K_K02 realistycznie ocenia swoje kompetencje i stopień zaawansowania wiedzy i umiejętności	H1A_K01
	K_K03 na podstawie analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	H1A_K04
	K_K04 jest człowiekiem niezależnym, potrafi bronić własnych przekonań	H1A_K03

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs składa się z dwóch komplementarnych części: wykładu i ćwiczeń. Podczas wykładu prezentowane są - w formie syntetycznej - podstawowe problemy (14 wymienionych niżej zagadnień), z kolei w trakcie ćwiczeń dominuje podejście analityczne. Każdy z omawianych tekstów oświetla pewne szczegółowe zagadnienie. Teksty omawiane na ćwiczeniach są tak dobrane, by w maksymalnym stopniu ilustrować i rozszerzać informacje przekazywane podczas wykładu. Zarówno w trakcie wykładu jak i podczas ćwiczeń podkreślona zostaje rola modeli, opartych często na wykorzystaniu roli wyobraźni i metafor. Dzięki temu trudne i abstrakcyjne problemy epistemologiczne mogą stać się łatwiejsze do zrozumienia i przyswojenia przez studentów.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x				X	
W02								x				X	

U01									x				X	
U02									x				X	
K01									x				X	
K02									x				X	
...														

Kryteria oceny	<ol style="list-style-type: none"> Końcowy egzamin pisemny sprawdzający wiedzę z zakresu problematyki podejmowanej podczas wykładu oraz treści tekstów omawianych na ćwiczeniach Aktywność podczas zajęć
----------------	--

Uwagi	Dwie nieobecności w trakcie semestru – bez konsekwencji. Większa absencja skutkuje koniecznością przygotowania dodatkowych zadań, wyznaczonych przez prowadzącego.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Zagadnienia metateoretyczne
- Spór o źródła poznania: racjonalizm - empiryzm
- Spór o granice poznania: idealizm - realizm
- Teorie percepcji
- Problem pamięci
- Problematyka prawdy - wybrane koncepcje
- Wiedza – różne sposoby jej rozumienia
- Klasyczna koncepcja wiedzy
- Analiza pojęcia wiedzy i problem Gettier'a
- Zagadnienie uzasadnienia
- Wiedza aprioryczna i argumentacja transcendentna
- Świadomość, samoświadomość i samowiedza
- Realizm i antyrealizm
- Sceptycyzm i spór o wartość wiedzy

Wykaz literatury podstawowej

Kazimierz Ajdukiewicz, *Zagadnienia i kierunki filozoficzne*, kilka wydań.
 Michał Hempoliński, *Filozofia współczesna*, Warszawa 1989.
 Renata Ziemińska (red.), *Przewodnik po epistemologii*, Kraków 2013.
 Jan Woleński, *Epistemologia*, Warszawa 2005.
 Adam Grobler, *Epistemologia. Sandwiczowa teoria wiedzy*, Kraków 2019.
 Adam Morton, *Przewodnik po teorii poznania*, Warszawa 2002.

Oraz opracowania obcojęzyczne:

Robert Audi, *Epistemology – A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge*, Routledge, New York – London 2003.
 Jonathan Dancy, *An Introduction to Contemporary Epistemology*, Blackwell, Oxford 1985.
 Thomas Grundmann, *Analytische Einführung in die Erkenntnistheorie*, Walter de Gruyter, Berlin

– New York 2008.

Wykaz literatury uzupełniającej

Gottfried Gabriel, *Teoria poznania – od Kartezjusza do Wittgensteina*, Kraków 2007.
 Adam Grobler, *Metodologia nauk*, Kraków 2007.
Epistemologia współcześnie, M. Hetmański (red.), WAM, Kraków 2007.
Wiedza, Damian Leszczyński (red.), Wrocław 2013.
 Jacek Jadacki, *Spór o granice poznania*, PWN, Warszawa 1985..
 Robert Piłat, *Aporie samowiedzy*, Warszawa 2013.
 Grzegorz Trela, *Metafory filozoficzne, czyli chmury i zegary*, Warszawa 2010.
 Renata Ziemińska, *Sceptycyzm*, Toruń 2015.
 Simon Blackburn, *Oksfordzki słownik filozoficzny*, Warszawa 1997.
Mała encyklopedia logiki, red. W. Marciszewski, Warszawa 1970 (1988 2.wyd.)

*Teksty obowiązujące na ćwiczenia:

Moore G. E., *Status danych zmysłowych*, w: *Filozofia percepcji. Fragmenty filozofii analitycznej*, red. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1995, s. 23-44.
 Searle J. *Intencjonalność percepcji*, w: *Filozofia percepcji* (op. cit.), s. 223-263.
 Ayer A., *Pamięć*, w: *Problem poznania*, Warszawa 1965, s. 170-195.
 Russell B., *Prawda i fałsz*, w: tenże *Problemy filozofii*, Warszawa 1995, s. 131-142.
 Popper K., *Wiedza hipotetyczna. Moje rozwiązanie problemu indukcji*, w: tenże *Wiedza obiektywna*, Warszawa, s. 9-49.
 Chisholm R., *Czym jest wiedza?*, w: tenże *Teoria poznania*, Lublin 1994, s. 173-190.
 Nagel Th., *Jak to jest być nietoperzem?*, w: *Pytania ostateczne*, Warszawa 1997, 203-220.
 Chisholm R. *Internalizm i eksternalizm*, w: tenże *Teoria poznania*, Lublin 1994, s. 145-160.
 Descartes R., *Medytacje o pierwszej filozofii* (medytacja pierwsza i druga), PWN, Warszawa 1958.
 Putnam H., *Dlaczego rozumu nie można znaturalizować?*, w: *Wiele twarzy realizmu i inne eseje*, Warszawa 1998, s. 263 -293.
 Ingarden R., *Niebezpieczeństwo petitionis principii w teorii poznania*, w: tenże *U podstaw teorii poznania*, Warszawa 1971, s. 357-380.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10

Nazwa kierunku studiów: **Filozofia rozwoju... z el. psychologii**
Stopień studiów : **Pierwszy**
Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	--
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		120
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4